Pályázati azonosító: 204108/01458

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

Szakmai beszámoló

Értékeink a jövőt formálják – vándorgyűléseink öröksége

A Magyar Könyvtárosok Egyesületének 50. vándorgyűlése

Keszhely, 2018. július 3-6.

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete 2018. július 3-6. között Keszthelyen rendezte meg jubileumi, 50. vándorgyűlését. Az egyesület elnöksége a vándorgyűlés idei témájául értékeink feltárását, bemutatását és azoknak a jövő formálása szolgálatába állítását jelölte meg, központba állítva a könyvtári tevékenység kulturális értékeket őrző, feltáró, továbbörökítő szerepét; ezzel csatlakozott az Európai Unió és az IFLA erre az évre meghirdetett célkitűzéseihez, valamint az Emberi Erőforrások Minisztériuma korábban közzétett szakpolitikai céljaihoz *(A kulturális alapellátás kiterjesztése - A kultúra társadalmi szerepének erősítése a nemzet és tagjai felemelkedésének érdekében)*. Az Európai Unió a 2018-as évet – az Európai Bizottság javaslatára, a tagállamok és az Európai Parlament támogatásával – *A kulturális örökség európai évének* nyilvánította (ennek szlogenje *Örökségünk*: *a múlt és jövő találkozása*). Az idei vándorgyűlésnek különös jelentőséget adott, hogy a Magyar Könyvtárosok Egyesülete mint az egyik legnagyobb magyarországi civil kulturális szakmai szervezet ebben az évben arról is megemlékezett, hogy 49 évvel ezelőtt, 1969-ben Tatán tartotta meg első, a teljes szakmát átfogó országos összejövetelét, vándorgyűlését, amelyet azóta is évről-évre, folyamatosan bővülő méretekben megszervez – ezeknek a vándorgyűléseknek az eredményei ma már egy hatalmas szellemi potenciált jelentenek, amelyet a könyvtáros szakma a társadalom szolgálatába kíván állítani.

A könyvtárak és a könyvtárosok tevékenységének mind jelentősebb a szerepe van a kulturális értékek megismerésében, az értékekhez való hozzáférésben, közvetlenül és közvetve egyaránt. Ez a tevékenység egyre sokrétűbbé válik: a kulturális értékeket hordozó dokumentumok, információk gyűjtése és rendelkezésre bocsátása keretében a helyi elérhetőségek mellett mindinkább a virtuális, távolról elérhető, tartalmilag is feltárt adatbázisok válnak jellemzővé, keresetté. Értékeinket a könyvtári környezetben nemcsak passzív, hanem aktív módon is megismerhetővé, elérhetővé tesszük. Fontos feladatunk van a hagyományok átörökítésében, továbbvitelében, melyet kiadványozási tevékenységgel, hagyományőrző csoportok támogatásával is segíthetünk. Értékeink megismerése, az identitás erősítése növeli az állampolgári öntudatot, biztonságérzetet; mások értékeinek megismerése pedig az együtt élő népek egymás iránti tiszteletét. Vándorgyűlésünk központi témája arra kívánta ráirányítani a figyelmet, hogy a könyvtár és a könyvtáros ma már

nemcsak hídként, hanem aktív szereplőként jelenik meg az értékközvetítés terén, tudatosan törekedve arra, hogy az hatékony legyen a sikeres jövő érdekében.

A vándorgyűlésen a könyvtáros egyesülettel együttműködő hazai és kárpát-medencei magyar és más kulturális szervezetek képviselői is megjelentek, hogy bemutassuk együttműködésünk eredményeit a magyar kultúra, tudományosság értékeinek megőrzésében és továbbvitelében - és megismerhessük a velünk együtt élő népek, nemzetiségek hasonló törekvéseit.

Szakmai programok

A fő program 2018. július 4-én, szerdán a nyitó plenáris üléssel kezdődött. Barátné dr. Hajdu Ágnesnek, a Magyar Könyvtárosok Egyesületének elnökének köszöntőjét Fekete Péter, az Emberi Erőforrások Minisztériuma kultúráért felelős államtitkára, majd Ruzsics Ferenc, Keszthely város polgármestere és Dr. Gelencsér András, a Pannon Egyetem rektora követte. A szakmai előadást 2018-ban Dr. Freund Tamás, Széchényi-díjas neurobiológus, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja tartotta *A művészetek által megtermékenyített belső világ és az információrobbanás hatásai a kreatív gondolkodó képességeinkre* címmel.

A csütörtök délelőtti kisplenáris ülésen Barátné dr. Hajdu Ágnes és Dr. Tüske László (az Országos Széchényi Könyvtár főigazgatója), Ramháb Mária (az Informatikai- és Könyvtári Szövetség elnöke), Kiss László (a Romániai Magyar Könyvtárosok Egyesülete alelnöke), valamint Tamara Krajna és Marijana Misetic (Horvát Könyvtáros Egyesület) köszöntője után Kiss Gábornak, az MKE alelnökének előadása hangzott el *Vándorgyűléseink története* címmel. köszöntője után Kiss Gábornak, az MKE alelnökének előadása hangzott el *Vándorgyűléseink története* címmel (https://mke.info.hu/konyvtarvilag/2018/09/vandorgyuleseink-tortenete/5164/#more-5164).

Az MKE tagszervezetei a fő témához kapcsolódva szekcióüléseken adtak alkalmat a fő téma különböző aspektusainak megtárgyalására. Ezen a napon összesen 11 szekció 76 előadását hallgathatták meg az érdeklődők 80 előadó közreműködésével. A következő szekciók tartottak többnyire félnapos, néhányan egész napos szekcióülést a főtémához szorosan kapcsolódva, azt részleteiben körüljárva: Bibliográfiai Szekció (*Negyvenöt év a vándorgyűléseken*), Gyermekkönyvtáros Szekció, a Közkönyvtári Egylet és a Könyvtárostanárok Egyesülete (*Legalább 50 éve együtt – együttműködés a jövő olvasóiért*), Helyismereti Könyvtárosok Szervezete (*„mennél gazdagabb a múltad, annál több fonálon kapaszkodhatsz a jövőbe”*), Jogi Szekció (*Paragrafusok hálójában*), Mezőgazdasági Szervezet (*Előremutató gyakorlatok a könyvtárakban*), Olvasószolgálati Szekció (*Napjaink könyvtári kihívásai*), Társadalomtudományi Szekció (*OGYK – 150 éve tartalommal töltve: bemutatkozik a 150 éves Országgyűlési Könyvtár*), Tudományos és Szakkönyvtári Szekció (*A jövő szakkönyvtárai – értékeink és lehetőségeink*), Zalai Megyei Szervezet (*Sokszínű könyvtár*). A szekciók külső helyszíneken is tartottak programokat: a Vajda János Gimnázium könyvtárában (GYKK), a Városi Bíróságon és könyvtárában (Jogi Szekció), a Műszaki szekció és a Helyismereti Könyvtárosok Szervezete pedig hajókirándulást szervezett (ismerkedés a Balaton élővilágával). Idén sikerült a szekcióülések előadásait szinte teljességében közreadni

az MKE honlapján: https://mke.info.hu/blog/2018/09/az-mke-50-vandorgyulesen-elhangzott-eloadasok-anyagai/.

A szakmai program csütörtök délután záró plenáris üléssel fejeződött be, amely alkalmat adott az összegzésre. A szekciók és területi szervezetek megosztották a résztvevőkkel az 50. jubileumi vándorgyűlés alkalmából megfogalmazott üzeneteiket, amelyeket az MKE honlapján is közzétett: https://mke.info.hu/blog/2018/09/az-mke-50-vandorgyulesen-elhangzott-eloadasok-anyagai/. A záró plenáris ülés végén a Magyar Könyvtárosok Egyesülete kihirdette a következő vándorgyűlés helyszínét. A felkérést Székesfehérvár városa kapta. A szervezőket illető vándorzászlót Buriánné Tarró Edit, a székesfehérvári Vörösmarty Mihály Könyvtár igazgatója vette át.

Elismerések

A vándorgyűlés plenáris ülése alkalmat adott arra, hogy díjainkat, elismeréseinket ünnepélyes keretek között, a szakma és egyesületünk legszélesebb nyilvánossága előtt adjuk át, és rövid laudációk is elhangozzanak. 2018-ban a következők kerültek átadásra: a Fitz József-díj, az MKE-emlékérmek, Az év fiatal könyvtárosa díj, a Kovács Máté-díj, a Kertész Gyula-emlékérem. Sor került a 2017 őszén átadott Füzéki István-emlékérem kitüntetettjének köszöntésére is.

Kísérő programok

A plenáris ülést szünetében és azt követően a plenáris ülés fő előadója dedikálta *Ézsiás Erzsébet: A megismerés határai. Freund Tamás életpályája* c. kötetét.

A rendezvény első napját komolyzenei, majd könnyűzenei koncert, második napját a hagyományos baráti találkozó zárta.

A vándorgyűlés teljes időtartama alatt látogatható volt a szakmai kiállítás, amely 20 cégnek, köztük 1 arany, 1 ezüst és 5 bronz fokozatú támogatónak adott bemutatkozási lehetőséget. A rendezvény ideje alatt könyvtárlátogatásokra is volt mód keszthelyi intézményekben.

A jubileumhoz kapcsolódva speciális rendezvénye volt az MKE 50. vándorgyűlésének a korábbi vándorgyűlésekről a tagság által beküldött tárgyakból, fotókból és egyéb emlékekből összeállított kiállítás, amely nagy sikert aratott (*Az MKE vándorgyűléseinek 50 éve* címmel).

A szabadidős programok gazdag kínálatában volt Balaton társasjáték, kézműveskedés, helytörténeti totó, szókereső (Keszthelyhez kötődő személyekről és fogalmakról), kiállítói pontgyűjtés, bemutatót tartottak a nagykanizsai gólyalábasok; a résztvevők Keszthely főterén kifesthették az MKE50 óriásbetűket. A rendezvény lezárásaképpen a szervezők időkapszulát helyeztek el a Fejér György Városi Könyvtár falában.

A vándorgyűléshez hagyományosan Keszthelyen és környékén szervezett tematikus szakmai kirándulások kapcsolódtak, amelyeken a résztvevők saját költségükön vehettek részt (6 ilyen kirándulásból lehetett választani). Az idegenvezetők között, ahogy megszokott, képviseltették magukat a Zala megyei könyvtárosok is.

Értékelés, statisztikai adatok

A vándorgyűlésre összesen 805-en regisztráltak (120-an napijeggyel, 74 volt a diákok és nyugdíjasok és 331 a nem MKE-tagok száma, ez utóbbi a széles körű érdeklődést mutatja). A vándorgyűlésen végzett elégedettségvizsgálat tanúsága szerint a tájékozódás fő forrásai az előző, miskolci vándorgyűlés, a levelezőlisták és a vándorgyűlés honlapja voltak. A válaszolók 37%-a könnyűnek találta a tájékozódást a honlapon, 59%-uk elegendőnek minősítette a közzétett információt. 86% szerint volt áttekinthető és könnyen kezelhető a vándorgyűlés jelentkezési lapja, amelyet minden évben igyekszünk megújítani. 65% jó kiegészítő programnak tartja a szakmai kiállítást. A nyitó plenáris ülés helyszíne 66%-nak, az előadás 63%-nak nyerte el a tetszését. Több vándorgyűlés tapasztalata, hogy a szekcióülések helyszíneit igen nehéz optimálisan kiválasztani, mert van, hogy egy-egy előadás olyan nagy érdeklődést kelt, hogy annak idejére kicsinek bizonyul a kiválasztott terem. Az MKE elnöksége ezen úgy szeretne segíteni, hogy már az év elején megkezdi a programok szervezését és meghirdetését. A technikai feltételekkel és az előadások témáival a válaszolók közel fele elégedett volt. Nagy sikert aratott a vándorgyűlés logója és a jubileum alkalmából a a csomagokban elhelyezett mutatós, 50. vándorgyűlési póló is. A regisztráció munkáját közel 87% osztályozta ötösre és 12% négyesre – kiemelkedő munkát végeztek. A helyszíni tájékoztatással 76%, a kulturális programokkal 78% volt elégedett. A helyszínek és a szálláshelyek tekintetében jobban megoszlottak a vélemények. Ezen a téren igen eltérőek a helyi adottságok, ezeket a szervezők maximálisan igyekeznek figyelembe venni. A tanulságok az összegzés és az MKE elnöksége által folyamatosan szerkesztett szervezési útmutató révén a mindenkori szervezők rendelkezésére állnak.

Helyszín, szervezők, információk a vándorgyűlésről

A találkozó fő helyszíne a Pannon Egyetem campusa volt: a szekcióülések előadásaira a nagyobb előadótermekben került sor. A nyitó plenáris ülést a Balaton Színház nagytermében tartottuk. A szállást és a csoportos étkezést a Pannon Egyetem biztosította.

A rendezvény fő szervezője a Magyar Könyvtárosok Egyesülete volt. Kiemelt támogatói voltak: a Nemzeti Kulturális Alap, Keszthely Város Önkormányzata és a Pannon Egyetem. A helyi szervező munka két együttműködő könyvtárra, a Fejér György Városi Könyvtár és a Pannon Egyetem Georgikon Könyvtár és Levéltár munkatársaira hárult, közülük kiemeljük Pappné Beke Judit, Szabóné Mikla Éva és Pőr Csilla odaadó helytállását. A keszthelyi kollégák munkáját segítették a Zala Megyei Szervezet tagjai más településekről, de még Vas megyei kollégákat is láttunk a szervezők-lebonyolítók között. A helyi szervezőknek 16 helyi céget sikerült megnyerniük, hogy támogassák a vándorgyűlés megrendezését. Az SZJA 1%-ból kapott támogatásból az MKE egyetemi hallgatók és fiatal könyvtárosok részvételét támogatta.

A nyitó plenáris ülésről online helyszíni tudósítás volt megtekinthető a Facebookon. Részletes beszámoló jelent meg az MKE Könyvtárvilág című online periodikumának 2018. évi 4. számában (megtalálható az MKE honlapján: http://mke.info.hu). Az 50. vándorgyűlés válogatott előadásai a későbbiekben a szakfolyóiratokban is közreadásra kerülnek majd.

A jelen beszámoló elolvasható az MKE honlapján (https://mke.info.hu/tevekenysege/palyazatok/palyazati-beszamolok/nka-palyazatok/),

valamint a Hungaricana Közgyűjteményi portálon (https://hungaricana.hu/hu/nka-palyazati-beszamolok/). A vándorgyűlési programfüzetet és egyéb vándorgyűlési relikviákat e beszámoló benyújtásával egyidejűleg postai úton eljuttatjuk az NKA Közgyűjteményi Kollégiuma számára.

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete e helyen is köszönetet mond a Nemzeti Kulturális Alapnak, hogy támogatásával lehetővé tette az MKE 50. vándorgyűlésének megrendezését.

Képek

A művészetek által gazdagított belső világ és az
információ-robbanás hatásai a kreatív gondolkodó
képességre
Freund Tamás
MKE Vándorgyűlése, Keszthely, 2018. július 4.
50.

19.
20.
21.
22.

14.
PAPA
31.
ESZTERGOM
32.
NYIREGYHÁZA
33.
BUDAPEST
34.
SZOLNOK
47.
VESZPRÉM
48.
MISKOLC
49.
KESZTHELY
50.

KESZTHELY
KTE
SZTE TTK